

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku**

Gdańsk, dnia 9 września 2010 r.

**Pan
Dariusz Waleśkiewicz
Wójt
Gminy Wicko**

LGD-4101-006-04/2010
P/10/146

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie *art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.)*, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku przeprowadziła kontrolę w Urzędzie Gminy w Wicku (dalej: „Urząd”). Przedmiotem kontroli była budowa i zagospodarowanie kompleksu boisk sportowo – rekreacyjnych w Gminie Wicko (dalej: „Gmina”) w latach 2009-2010 (I półrocze), zrealizowanego w ramach rządowego programu „Moje boisko – Orlik 2012” (dalej: „Program”).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym 12 sierpnia 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie *art. 60 ustawy o NIK*, przekazuje niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia działalność Urzędu w skontrolowanym zakresie.

Powyższa ocena wynika z niżej opisanych ustaleń.

1. Niektóre działania związane z finansowaniem budowy kompleksu boisk sportowo – rekreacyjnych w Gminie (dalej: „Orlik 2012”), zrealizowanego w ramach Programu, podejmowano w sposób niezgodny z przepisami.

Stwierdzono, że przy zaciąganiu zobowiązań naruszony został *art. 193 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych*¹, gdyż:

- podpisując w dniu 31.08.2009 r. dwie umowy (na budowę Orlika 2012, o pełnienie funkcji inspektora nadzoru inwestorskiego) o wartości 1.518.519,99 zł, przekroczył Pan o 42.620,67 zł zakres upoważnienia do zaciągania zobowiązań wynikający z limitu wydatków przewidzianego w budżecie Gminy, który na realizację ww. zadania w tym dniu, po uwzględnieniu wcześniej zaciągniętych zobowiązań, wynosił 1.475.899,32 zł,
- podpisując z wykonawcą w dniu 20.10.2009 r. umowę na roboty dodatkowe związane z budową Orlika 2012 o wartości 35.885,98 zł, przekroczył Pan o kwotę 22.506,65 zł zakres upoważnienia do zaciągania zobowiązań wynikający z limitu wydatków określonego w budżecie Gminy, wynoszącego w tym dniu 13.379,33 zł.

Według złożonych wyjaśnień, powyższe nieprawidłowości spowodowane były koniecznością pilnej realizacji inwestycji, aby zapobiec groźbie niezakończenia zadania w terminie, co warunkowało uzyskanie dofinansowania.

Jednocześnie stwierdzono, że terminowo realizowano płatności na rzecz wykonawców ww. inwestycji i rozliczono otrzymane dotacje, a operacje gospodarcze dotyczące budowy Orlika 2012 ujęto w księgach rachunkowych Urzędu zgodnie z przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości.

2. Przy prowadzeniu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na budowę Orlika 2012 naruszone zostały przepisy *ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych*² oraz wytyczne Ministerstwa Sportu i Turystyki (dalej: „Wytyczne”), gdyż:
 - w specyfikacji istotnych warunków zamówienia (dalej: „SIWZ”), zamawiający wskazał jako rodzaj wypełnienia trawy syntetycznej na boisku do piłki nożnej – granulatu EPDM koloru szarego, co było niezgodne z Wytycznymi, które w odniesieniu do nawierzchni boiska dopuszczały jedynie wybór 1 z 2 wariantów nawierzchni syntetycznej (Wariant I - wysokość włókna min. 60 mm na podbudowie z kruszywa lub Wariant II - wysokość włókna min. 40 mm i mniejsza niż 60 mm na podkładzie z maty elastycznej, jeżeli jest wymagana), wykluczając wskazanie przez zamawiającego określonego granulatu do jej wypełnienia. Warunkiem wykorzystania danego granulatu do wypełnienia nawierzchni boiska był pozytywny wynik badań laboratoryjnych. Taka modyfikacja SIWZ nie zapewniała w postępowaniu o udzielenie ww. zamówienia zachowania uczciwej konkurencji, o której mowa w *art. 7 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych*.

¹ Dz.U. Nr 249, poz. 2104 ze zm. - ustawa obowiązywała do 31.12.2009 r.

² Dz.U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759

W wyniku powyższego w postępowaniu odrzucono ofertę wykonawcy, który zaproponował wypełnienie nawierzchni boiska granulatem SBR, pomimo że wykonawca ten zaproponował cenę o 311,2 tys. zł niższą od wykonawcy, któremu udzielono zamówienia. Podkreślić przy tym należy, że granulat SBR również uzyskał pozytywne wyniki badań laboratoryjnych, tj. spełniał warunek określony w Wytycznych. Według wyjaśnień kierownika Referatu Gospodarki Przestrzennej i Rozwoju Gospodarczego Urzędu, w SIWZ ustalono wypełnienie sztucznej trawy granulatem EPDM, ponieważ rozwiązanie takie zostało przyjęte przez projektanta w projekcie budowlanym,

- wykonawca, któremu udzielono zamówienia nie został wezwany do uzupełnienia brakującego dokumentu wymaganego SIWZ (Raport z badań wypełnienia trawy syntetycznej przeprowadzonych przez laboratorium, dotyczący oferowanej nawierzchni, potwierdzających zgodność jej parametrów z Handbook of test Methods for Football Turf), co było niezgodne z *art. 26 ust. 3 ustawy Prawo zamówień publicznych*. Według Pana wyjaśnień, spowodowane to było uznaniem świadectwa licencyjnego, w którym FIFA przedstawia rekomendację sztucznej darni, za dokument potwierdzający spełnienie przez oferowaną nawierzchnię parametrów z Handbook of test Methods for Football Turf, gdyż jest dokumentem wyższej rangi w stosunku do wyników badań laboratoryjnych.

Jednocześnie ustalono, że:

- zamówienia udzielono we właściwym trybie (przetarg nieograniczony),
- wyboru wykonawcy dokonano zgodnie z kryteriami oceny ofert określonych w SIWZ,
- umowę na realizację ww. inwestycji zawarto terminowo, a jej treść była zgodna z ofertą złożoną przez wykonawcę.

Ponadto w drugim zbadanym postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego dotyczącego wykonania adaptacji projektu typowego „Moje boisko – Orlik 2012” stwierdzono, iż opracowana SIWZ nie zawierała wymaganej *art. 36 ust. 1 pkt 15 ustawy Prawo zamówień publicznych* informacji o ewentualnym zabezpieczeniu należytego wykonania umowy.

3. Budowa Orlika 2012 była prowadzona z naruszeniem niektórych przepisów *ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane*³ oraz postanowień umowy z dnia 31.08.2009 r.

Stwierdzono, że:

- dopiero w dniu rozpoczęcia prac przygotowawczych (zamiast co najmniej 7 dni przed tym zdarzeniem) zawiadomiono Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Lęborku o zamierzonym terminie rozpoczęcia robót budowlanych, czym naruszono *art. 41 ust. 4 ustawy Prawo budowlane*,
- budowę budynku zaplecza sanitarno-szatniowego Orlika 2012 prowadzono niezgodnie z zatwierdzonym w dniu 24.07.2009 r. projektem budowlanym, według nowych zmienionych założeń projektowych (zmiana kształtu dachu na dwuspadowy oraz zmiana świetlików dachowych na okna). Powyższe działanie było niezgodne z *art. 36a ust. 1 ustawy Prawo budowlane*, w myśl którego istotne odstępienie od zatwierdzonego projektu budowlanego jest dopuszczalne jedynie po uzyskaniu decyzji o zmianie pozwolenia na budowę. Zatwierdzenie projektu zamiennego i wydanie decyzji przez Starostę Lęborskiego nastąpiło w dniu 29.01.2010 r., tj. 2 miesiące po zakończeniu robót budowlanych. Według Pana wyjaśnień, powodem przedwczesnego rozpoczęcia budowy budynku zaplecza była m.in. obawa niewykonania kompleksu w terminie, co mogło się wiązać z utratą dofinansowania,
- nie wystąpiono do Starosty Lęborskiego o zmianę decyzji o pozwoleniu na budowę, pomimo istotnych odstępstw od zatwierdzonego projektu budowlanego, związanych z projektem zamiennym budowy odwodnienia boisk Orlika 2012 (wbudowanie drenażu oraz kolektora odprowadzającego wodę do rowu melioracyjnego), czym naruszono *art. 36a ust. 1 ustawy Prawo budowlane*. Powodem takiego działania, według Pana wyjaśnień, było uznanie tych robót jako nieistotne odstępstwo od projektu.

Osobą bezpośrednio odpowiedzialną za powstanie ww. nieprawidłowości był inspektor ds. inwestycji i planowania przestrzennego Urzędu.

Ustalono ponadto, że:

- roboty budowlane zakończono w dniu 20.11.2009 r., tj. 20 dni po terminie wynikającym z umowy. Według Pana wyjaśnień, przyczyną przesunięcia tego terminu był źle przygotowany projekt budowlany oraz konieczność wykonania dodatkowego odwodnienia terenu po ulewnych deszczach i podniesieniu się wód gruntowych,

³ Dz. U. z 2006 r. Nr 156, poz. 1118 ze zm.

- zastosowano do ogrodzenia Orlika 2012 siatkę o krawędzi oczka 40 mm x 40 mm (w umowie – 33 mm x 35 mm) oraz drut naciągowy o średnicy 2,2 mm (w umowie - linka stalowa o średnicy 2,6 mm). Z wyjaśnień Pana wynikało, że zastosowanie siatki ogrodzeniowej o większych oczkach spowodowane było, według informacji otrzymanej od wykonawcy, brakiem na rynku siatki ogrodzeniowej przewidzianej w projekcie budowlanym.

W trakcie oględzin Orlika 2012 stwierdzono również, że jeden z masztów oświetleniowych boiska wielofunkcyjnego był posadowiony w strefie wybiegu boiska, co stwarzało ryzyko zaistnienia wypadku w trakcie użytkowania Orlika 2012. Takie usytuowanie masztu nie spełniało wymogu określonego w *art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy Prawo budowlane*. Powyższa nieprawidłowość obciąża projektanta, który zaprojektował Orlika 2012.

4. Przygotowanie się do budowy Orlika 2012 NIK ocenia jako nierzetelne. Stwierdzono, że:

- projekt budowlany nie został prawidłowo przygotowany i konieczne były jego zmiany w trakcie realizacji budowy Orlika 2012, a w odniesieniu do części zadania roboty budowlane zrealizowano bez dokonania stosownych zmian projektu (pkt 3 niniejszego wystąpienia pokontrolnego),
- SIWZ zamówienia publicznego na budowę Orlika 2012 przygotowano z naruszeniem przepisów *ustawy Prawo zamówień publicznych* i Wytycznych (pkt 2 niniejszego wystąpienia pokontrolnego).

Niemniej jednak ustalono, że lokalizacja Orlika 2012 spełniała warunki określone w Wytycznych, tj. obiekt usytuowano na terenie działek będących własnością Gminy, które posiadały sieć wodociągową i kanalizacyjną oraz możliwość przyłączenia do sieci energetycznej i mających dostęp do istniejącej drogi publicznej.

5. Orlik 2012 zagospodarowany został z uwzględnieniem wymogów Programu, tj.:

- wprowadzono regulamin korzystania z obiektu oraz zatrudniono instruktora – animatora sportu i rekreacji do pracy z chętnymi do korzystania z obiektu. Instruktor prowadził stosowny dziennik zajęć,
- upowszechniono m.in. na stronie internetowej Gminy i w lokalnym biuletynie informacje o możliwości nieodpłatnego korzystania z Orlika 2012.

Użytkowanie Orlika 2012 rozpoczęto natomiast z naruszeniem *art. 55 pkt 1 ustawy Prawo budowlane*, gdyż do dnia oficjalnego otwarcia obiektu (28.11.2009 r.) nie uzyskano od Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Lęborku decyzji o pozwoleniu

na jego użytkowanie. Stosowna decyzja została wydana przez organ nadzoru dopiero w dniu 16.02.2010 r.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) wzmocnienie nadzoru nad organizowaniem przez Gminę procesu budowy w zakresie:
 - a) zawiadamiania właściwego organu o zamierzonym terminie rozpoczęcia robót budowlanych, co najmniej na 7 dni przed ich rozpoczęciem,
 - b) prowadzenia robót budowlanych zgodnie z zatwierdzonym projektem budowlanym, o ile był wymagany,
 - c) uzyskiwania w przypadkach przewidzianych prawem stosownych pozwoleń od właściwego organu nadzoru budowlanego, przed przystąpieniem do użytkowania obiektu budowlanego,
- 2) podjęcie działań organizacyjnych (wprowadzenie mechanizmów kontrolnych) zapewniających:
 - a) nieprzekraczanie zakresu upoważnień do zaciągania zobowiązań wynikającego z limitu wydatków budżetowych,
 - b) określanie przedmiotu zamówienia publicznego w sposób gwarantujący zachowanie uczciwej konkurencji,
 - c) wzywanie wykonawców biorących udział w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, którzy nie złożyli wszystkich dokumentów wymaganych postanowieniami SIWZ, do ich złożenia,
 - d) zawieranie w SIWZ informacji o ewentualnych wymaganiach dotyczących zabezpieczenia należytego wykonania umowy,
- 3) podjęcie działań ograniczających ryzyko wystąpienia wypadku w trakcie użytkowania Orlika 2012, związanego z usytuowaniem masztu oświetleniowego w strefie wybiegu boiska wielofunkcyjnego.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku, na podstawie *art. 62 ust. 1 ustawy o NIK* oczekuje przedstawienia, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią *art. 61 ust. 1 ustawy o NIK*, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie,

do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z *art. 62 ust. 2 ustawy o NIK*, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.